

Agder Energi Pensjonskasse

Årsrapport 2018

1. Nøkkeltall 2014 - 2018

Alle kronestørrelser i hele 1.000

Fra driftsregnskapet:	2018	2017	2016	2015	2014
Premie	119656	90 840	107 049	100 167	105 930
Finansinntekter - investeringsvalgporteføljen	-44707	203 822	112 656	125 515	194 263
Pensjonsutbetalinger(nton)	67653	63 696	64 904	58 822	56 459
Drifts- og forvaltningskostnader	8283	7 912	7 163	7 291	6 842
Pensjonskapital mv.	1 691 784	1 554 200	1 500 356	1 446 671	1 476 539
Premiefond	611 718	739 918	622 222	653 634	410 932
Administrasjonsreserve (4%)	67 671	62 168	60 014	57 867	59 062
Risikoutgjenningsfond	0	0	0	0	5 932
Tilleggsavsetninger	12 995	69 752	69 752	10 537	10 537
Egenkapital	204 938	264 583	249 553	212 666	202 415
Forvaltningskapital	2 526 101	2 644 910	2 466 355	2 356 580	2 140 530
Forholdstall:					
Verdijustert avkastning	-1,70 %	9,30 %	5,50 %	6,40 %	11,20 %
Medlemmer(antall):					
Premiebetalende medlemmer/aktive	298	405	433	464	503
Fripoliser/ oppsatte rettigheter	563	508	511	506	512
Pensjonister(antall):					
Sum pensjonister	695	692	689	686	664
Alderspensjon	467	451	440	431	398
Uførepensjon	71	83	85	90	93
Etterlattepensjon	152	153	157	157	163
Barnepensjon	5	5	7	8	10
Totalt forsikrede	1556	1605	1633	1656	1679

2. Formål

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til forsikringsavtalene.

3. Organisasjon og ledelse

Agder Energi Pensjonskasse er pensjonskasse for ansatte i Agder Energi - konsernet. Pensjonskassen ble opprettet 1. januar 2003. Det er en pensjonskasse med offentlig tjenstepensjonsordning og vilkårene er i tråd med inngått avtaleverk mellom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner. Pensjonskassen administrerer også 2 pensjonsordninger som er regulert etter Lov om Foretakspensjon.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med eget styre. Inntil 4 styremedlemmer er utnevnt av konsernstyret i Agder Energi, herav ett eksternt styremedlem, mens 2 representanter er valgt blant de aktive medlemmene.

Pensjonskassens styre

Styret hadde ved utgangen av 2018 følgende sammensetning:

Styreleder	: Jone Corneliussen	Oppnevnt av Agder Energi AS
Styremedlem	: Stein Johnsgård	Oppnevnt av Agder Energi AS
Styremedlem/ ekstern:	Ann – Lisbeth Reisænen	Oppnevnt av Agder Energi AS
Styremedlem	: Oddvar Berli	Oppnevnt av ansattes organisasjoner
Styremedlem	: Arnt Haugland	Oppnevnt av ansattes organisasjoner
Varamedlem	: Gro Granås Brattland	Varamedlem for Oddvar Berli
Varamedlem	: Arnt Haugland	Varamedlem for Øyvind Østensen

Administrasjon

Pensjonskassen har ingen egne ansatte. Administrative tjenester (daglig ledelse, finansoppfølging, pensjonsutbetalinger, aktuar, regnskap, erstatningsutmåling og registerføring av rettigheter) kjøpes av Gabler AS.

Arne Gunnar Holvik, Gabler AS, er pensjonskassens daglige leder.

Gabler AS, v/ Anne Sundby Magnussen, er pensjonskassens ansvarshavende aktuar og forsikringstekniske konsulent.

Revisjonsselskapet PricewaterhouseCoopers AS er pensjonskassens revisor.

Pensjonskassen er under tilsyn av Finanstilsynet.

Katastrofereassuranse

Pensjonskassen har etablert katastrofereassuranse i selskapet Arch Re som dekker inntil mnok 100. Egenandelen utgjør mnok 9.

4. Årsberetning

4.1 Styrets arbeid

Styrets arbeid i 2018 har i hovedsak vært oppgaver knyttet til ordinær drift av pensjonskassen, medlemmenes rettigheter, arbeid knyttet til finansforvaltningen og risikoanalyser. Styret gjennomgår forvaltningsstrategien årlig eller oftere ved behov. Pensjonskassens økonomiske utvikling følges gjennom månedlige forvaltnings- og risikorapporter, samt kvartalsregnskap. Styret har løpende fokus på pensjonskassens risikobærende evne og kapitalsituasjon. Styret har hatt betydelig fokus på forberedelse til det nye solvenskapitalregelverket som blir gjeldende for pensjonskasser fra 1. januar 2019. Pensjonskassen står godt rustet til å møte de nye kravene.

Det har i løpet av året vært avholdt 4 styremøter, og styret har behandlet 42 saker.

Godtgjørelse til styret utgjør tnok 120.

4.2 Redegjørelse for årsregnskapet

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser og pensjonskassens eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. I tråd med gjeldende bokføringsforskrift, skal pensjonskassens totale midler fordeles mellom investeringsvalgporteføljen (forsikringsfond) og selskapsporteføljen (egenkapital). Investeringsvalgporteføljen og selskapsporteføljen forvaltes samlet og etter samme kapitalforvaltningsstrategi. Finansinntekter og -kostnader er i regnskapet fordelt pro rata mellom investeringsvalgporteføljen og selskapsporteføljen. Fordelingsgrunnlaget er balanseverdiene av forsikringsfondene og egenkapitalen.

Resultat og resultatdisponering 2018

Resultat:	Tall i 1000 kr
Risikoresultat	18 461
Renteresultat	-97 043
Kostnadsresultat	735
Samlet resultat	-77 847
Rentegarantipremie og fortjenesteelement	7 885
Avsetning til redusert grunnlagsrente	-77 300
Teknisk resultat før disponering	-147 262
Disponert fra tilleggsavsetninger	56 757
Netto resultat	-90 505
Disponert til premiefond	21 825
Resultat etter disponering	-68 680
Resultat fra selskapsporteføljen (ikke-teknisk resultat)	-4 660
Skattekostnad	13 694
Totalresultat	-59 646
Disponert til/fra risikoutjevningfond	0
Disponert fra egenkapital	59 646

Premiereserven er beregnet med grunnlagsrente (garantert rente) på 2,5 %, etter pensjonskassens beslutning om nedsettelse av pensjonskassens høyeste grunnlagsrente (3%) til 2,5 %. Etter 1. januar 2015 benyttes 2 % grunnlagsrente på ny opptjening.

Finansiell stilling

Finansresultatet var negativt med - mnok 44,7. Verdijustert avkastning på forvaltningskapitalen utgjorde – 1,7 %.

Tilleggsavsetningene utgjør mnok 13,0 ved årets slutt. Premiefondet utgjør mnok 611,7.

Styret vurderer at pensjonskassens bufferkapitalsituasjon er tilfredsstillende. I tillegg til innbetalt ansvarlig kapital, har Agder Energi AS stillet en garanti for kapitaldekningen i pensjonskassen på mnok 10.

Forvaltede midler per 31.12.2018 utgjorde mnok 2.526.

4.3 Forsikringsvirksomheten

Pensjonsordningen er en bruttoordning, tilsvarende de ordningene som gjelder i kommunal sektor. Pensjonskassens ytelser er alders-, uføre-, etterlatte - og barnepensjon. Pensjonene reguleres i henhold til regelverket i offentlig pensjon. Ordningen ble i 2007 lukket for nye medlemmer.

Ordningen finansieres ved at arbeidsgiver og ansatte innbetaler en bestemt andel av de ansattes lønn til pensjonskassen, som forvalter midlene.

Fra 2011 forvalter pensjonskassen også to mindre pensjonsordninger etter Lov om Foretakspensjon.

Pensjonskassens dødelighetsgrunnlag er K2013.

4.4 Markedsutvikling

Aksjemarkedet:

Flere av årene forut for 2018 var preget av god avkastning i aksjemarkedet og til dels fallende renter og kredittspreader, noe som har resultert i god avkastning for pensjonskassen. I 2018 skjedde det motsatte. Aksjemarkedene hadde en svak utvikling, samtidig som renter og kredittspreader steg, noe som gjenspeiles i en svakere avkastning i 2018.

Aksjemarkedene falt året sett under ett, men i løpet av året var det også all time high på mange børser, og man kan trygt si at det var større svingninger i markedet i 2018 enn på flere år. Oslo Børs er et godt eksempel på dette. Etter å ha opplevd ny bestenotering tett opp mot slutten av tredje kvartal falt børsen over 15 % gjennom høsten og slutten av året. Oslo Børs endte ned - 1,8 % i løpet av 2018, noe som faktisk var blant de beste resultatene av verdens børser for 2018.

Det amerikanske aksjemarkedet, som utgjør over 50 % av verdens aksjemarkeder målt i markedsverdi, hadde negativ årsavkastning for første gang siden 2008. Verdensindeksen MSCI World falt med 3,9 % målt i norske kroner i løpet av året. Valutasikret til norske kroner var indeksen ned 8,3 %. Differansen dem imellom skyldes kronesvekkelsen i løpet av året, først og fremst mot amerikanske dollar, som medførte at aksjeavkastningen internasjonalt var bedre for en usikret investor.

Nedgangen en opplevde i aksjemarkedene mot slutten av året kan sees i sammenheng med at gode makroøkonomiske nøkkeltall var priset inn i markedet, frykt for konsekvenser på

verdensøkonomien av handelskrigen mellom USA og Kina, samt innstramningen av amerikansk pengepolitikk.

Rentemarkedet:

I februar tiltrådte Jerome Powell som ny sentralbanksjef i den amerikanske sentralbanken FED. Siden da har han økt styringsrenten med 25 basispunkter ved fire anledninger og i dag er den amerikanske styringsrenten på 2,25 - 2,5 %. I Norge satte også sentralbanken opp styringsrenten en gang i løpet av 2018, ved rentemøtet 20. september til 0,75 %. Dette var første gang siden mars 2016 at vi fikk en renteendring, og første gang på syv år at renten ble hevet.

At styringsrentene har blitt satt opp har også ført til at markedsrentene har gått opp, både i Norge og USA, noe som har dratt renteavkastningen ned. En annen sentral faktor som påvirker avkastningen i rentebærende verdipapirer er utviklingen i kredittspreader. I 2018 så vi en utgang i kredittspreader, med større utgang dess lavere kredittrating. Utviklingen i kredittspreader er høyt korrelert med utviklingen i aksjemarkedet og en opplevde en markant økning på slutten av året i påslaget investorer krever for å låne penger til bedrifter fremfor stater. I løpet av året falt den brede globale obligasjonsindeksen Barclays Global Aggregate Index, som består av statsobligasjoner, boliglånsobligasjoner og obligasjoner utstedt av bedrifter med investment grade-rating, med 0,9 %.

4.5 Risikoeksponering

Pensjonskassens eiendeler skal forvaltes slik at de i forhold til arten av kassens forpliktelser, forvaltes under hensyn til sikkerhet, risikospredning, avkastning og likviditet. Pensjonskassen skal sørge for en tilstrekkelig variasjon og spredning i plasseringene.

Pensjonskassens risikoprofil og kapitalforvaltningsstrategi er fastlagt ut fra at medlemmenes rettigheter til enhver tid skal være fullt sikret ut fra de lover, regler og forskrifter som er fastsatt for pensjonskasser.

Organisering og ansvarsdeling:

Styret i pensjonskassen har det overordnede ansvaret for organiseringen av kapitalforvaltningen. Daglig leder skal sørge for at den daglige forvaltningen er ordnet på betryggende måte. Pensjonskassen har etablert en investeringskomite på 3 medlemmer som bistår pensjonskassen i forvaltningen. I tillegg benytter pensjonskassen bruker konsulentselskapet Gabler Investments AS som rådgiver. Gabler Investments AS har også ansvaret for finansrapporteringen.

Styret har fastsatt retningslinjer for bruk av fullmakter.

Pensjonskassens verdipapirforvaltning er i hovedsak organisert gjennom bruk av fond.

Risikostyring:

Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi gir klare rammer for plasseringsformer og aktiva-sammensetning. I strategien er både strategisk porteføljesammensetning og frihetsgrader definert. Det er her lagt stor vekt på krav om diversifisering og risikospredning. Strategien gir klare rammer for hvilken risiko som aksepteres i forvaltningen.

Pensjonskassen foretar stresstester basert på Finanstilsynets mal for slike tester og rapporterer til Finanstilsynet halvårlig. I tillegg utarbeides kvartalsvis risikorapport. Pensjonskassen foretar også en alternativ markedsrisikoberegning i form av en "Value at risk" analyse.

Kapitalforvaltningsstrategiens risikoprofil:

Aksjeandelen utgjorde ved årets slutt 31,8%. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi angir en strategisk aksjeandel i referanseporteføljen på 32,5%, med 27,5% og 37,5% som min/max-posisjon. Pensjonskassen har investert 22,8% av porteføljen i alternative plasseringer. Eiendomsfond utgjør 13,5%. Obligasjonsporteføljen utgjør samlet 28,8%, hvorav norske obligasjoner utgjør 12,6%, globale obligasjoner utgjør 12,1% og global high yield utgjør 4,1%.

Derivater kan benyttes i forbindelse med valutasikring og i den øvrige finansforvaltningen, for å redusere risiko.

Likviditetsrisiko:

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene i så vel aksjer som rentepapirer anses å være tilstrekkelig likvid. Pensjonskassen har utarbeidet egen strategi for forsvarlig likviditetsstyring i pensjonskassen. Årets premie blir innbetalt av foretaket. Det er til enhver tid midler på driftskontoen (bank) til å dekke løpende utbetalinger.

Kreditrisiko:

Kreditrisikoen i pensjonskassens forvaltning vurderes som moderat.

4.6 Likestilling

Pensjonskassen har ingen ansatte og det er derfor ikke iverksatt tiltak for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene. Styret består av 5 personer, hvorav en kvinne.

4.7 Etikk

Pensjonskassen tilstreber å følge anerkjente prinsipper samfunnsansvar og etikk i sin drift, noe som er nedfelt i pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi.

4.8 Ytre miljø

Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

4.9 Redegjørelse for pensjonskassens utsikter

Driften og den finansielle stillingen i foretakene pensjonskassen er opprettet for er god.

Pensjonskassens styre og administrasjon tilstreber å drive og videreutvikle pensjonskassen til beste for medlemmene, pensjonistene og konsernet.

4.10 Redegjørelse for fortsatt drift

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift, og at pensjonskassen drives under gjeldende regelverk og rammebetingelser. Årsregnskapet gir etter styrets mening et rettviseende bilde av den finansielle stilling pr 31.12.2018 og av årsresultat for 2018.

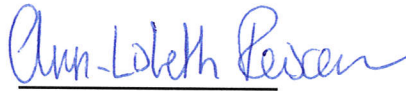
Det er etter regnskapsårets slutt ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling.

Agder Energi Pensjonskasse

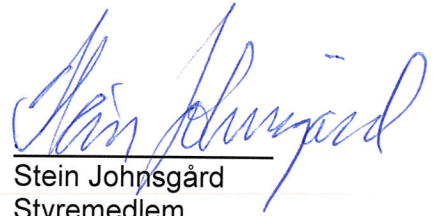
Kristiansand S, 11. mars 2019

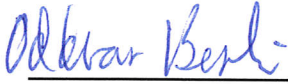
Jone Corneliusen
Styrets leder

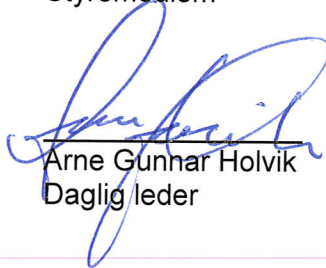
Ann – Lisbeth Reisænen
Styremedlem

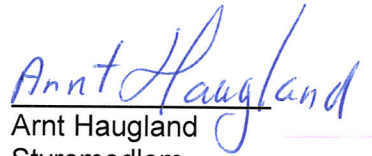
Stein Johnsgård
Styremedlem

Oddvar Berli
Styremedlem

Arne Gunnar Holvik
Daglig leder

Arnt Haugland
Styremedlem

Årsregnskap
2018
for

Agder Energi Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 986 086 021

Agder Energi Pensjonskasse

Resultat

TEKNISK REGNSKAP		Note	2018	2017
<i>Tall i hele tusen</i>				
1. Premieinntekter				
1.1 Forfalte premier, brutto	16	119 656	90 840	
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	17	-100	-100	
Sum premieinntekter for egen regning		119 556	90 740	
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen				
3.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		17 837	38 581	
3.4 Verdiendringer på investeringer		-67 449	-48 213	
3.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		9 326	213 453	
Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		-40 285	203 822	
5. Pensjoner mv.				
5.1 Utbetalte pensjoner mv.				
5.1.1 Brutto	18	-67 653	-63 696	
Sum pensjoner mv.		-67 653	-63 696	
7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje				
7.1 Endring i pensjonskapital mv.	14	-137 584	-53 845	
7.3 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	14	8 574	-161 340	
7.4 Endring i andre avsetninger	14	56 757	0	
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		-72 253	-215 184	
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader				
9.1 Forvaltningskostnader	19	-2 170	-2 062	
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	19	-5 874	-5 618	
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-8 044	-7 680	
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	-1 246	
11. Resultat av teknisk regnskap		-68 680	6 756	

Agder Energi Pensjonskasse

Balanse

EIENDELER

Note 31.12.2018 31.12.2017

Tall i hele tusen

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

2. Investeringer

2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	146 183	197 028
---	---	---------	---------

2.4.2 Rentebærende verdipapirer	3	57 979	62 210
---------------------------------	---	--------	--------

2.4.3 Utlån og fordringer	5	1 891	19 922
---------------------------	---	-------	--------

Sum investeringer		206 053	279 160
--------------------------	--	----------------	----------------

3. Fordringer

3.1 Fordringer knyttet til premieinntekter	8	29	0
--	---	----	---

3.2 Andre fordringer	8	1 099	1 385
----------------------	---	-------	-------

Sum fordringer		1 128	1 385
-----------------------	--	--------------	--------------

5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		2 422	0
---	--	--------------	----------

SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		209 603	280 545
--	--	----------------	----------------

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen

8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	1 643 421	1 668 746
---	---	-----------	-----------

8.4.2 Rentebærende verdipapirer	3	651 813	526 888
---------------------------------	---	---------	---------

8.4.3 Utlån og fordringer	5	21 263	168 731
---------------------------	---	--------	---------

Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		2 316 498	2 364 366
--	--	------------------	------------------

SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		2 316 498	2 364 366
--	--	------------------	------------------

SUM EIENDELER		2 526 101	2 644 910
----------------------	--	------------------	------------------

Agder Energi Pensjonskasse

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE

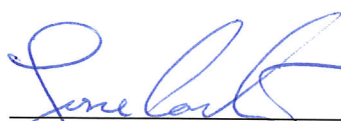
Note 31.12.2018 31.12.2017

Tall i hele tusen

10. Innskutt egenkapital		120 000	120 000
11. Opptjent egenkapital			
11.2 Annen opptjent egenkapital		84 938	144 583
Resultat hittil i år		0	0
Sum opptjent egenkapital		84 938	144 583
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsportefølje			
14.1 Pensjonskapital mv.	14	1 691 784	1 554 200
14.2 Tilleggsavsetninger	14	12 995	69 752
14.3 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	14	611 718	739 918
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		2 316 498	2 363 871
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt		66	0
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt		482	14 338
Sum avsetninger for forpliktelser		548	14 338
16. Forpliktelser			
16.1 Finansielle derivater	9	0	553
16.2 Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	9	74	22
16.3 Andre forpliktelser	9	4 044	1 543
Sum forpliktelser		4 118	2 118
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		2 526 101	2 644 910

Agder Energi Pensjonskasse

Kristiansand S, 11. mars 2019

Jone Corneliussen
Styrets leder

Ann-Lisbeth Reisænen
Styremedlem

Stein Johnsgård
Styremedlem

Oddvar Berli
Styremedlem

Arne Gunnar Holvik
Daglig leder

Arnt Haugland
Styremedlem

Agder Energi Pensjonskasse

Egenkapitaloppstilling

Tall i hele tusen

	2018	2017
Innskutt egenkapital 01.01	120 000	120 000
Innbetalt i året	0	0
Innskutt egenkapital 31.12	120 000	120 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	144 583	129 553
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	-59 646	15 030
Annet opptjent egenkapital 31.12	84 938	144 583

Agder Energi Pensjonskasse

Kontantstrømoppstilling

Tall i hele tusen

	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	0	47 197
Finansinntekter	20 805	42 473
Utbetalte pensjoner mv.	-67 653	-63 696
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassurans	-8 383	-8 012
Andre forsikringsrelaterte kostnader	0	-1 246
Andre driftskostnader	0	-0
Betalte skatter	-97	-125
Endring i periodiseringer	417	-16 621
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-54 910	-31
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	16 850	-71 120
Netto investert i rentebærende verdipapirer	-126 884	208 364
Netto investert i andre finansielle eiendeler	-554	2 037
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-110 588	139 281
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling egenkapital	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Likviditetsbeholdning 1.1.	188 653	49 403
Netto kontantstrøm for perioden	-165 498	139 250
Likviditetsbeholdning 31.12.	23 154	188 653

Agder Energi Pensjonskasse

Noter

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap m.v.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Utlån og fordringer

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet og består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS).

Virkelig verdi på børnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond.

Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser.

For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens avkastning på eiendeler, fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) før årsoppgjørdisposisjoner.

Eiendeler ved utgangen av en periode fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner, samt andre eiendeler og forpliktelser.

Forsikringsmessige forpliktelser

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter.

Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og er i det vesentlige i samsvar med IFRS 4. I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetsloven blir pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kundeportefølje og en selskapsportefølje.

Pensjonskapital

Pensjonskapital er kontantverdien av pensjonskassens samlede fremtidige forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Ved beregning av pensjonskapital benyttes dødelighetsgrunnlaget K2013. K2013 ble innført 01.01.14 og det er foretatt en oppreservering etter retningslinjer gitt av Finanstilsynet. Pensjonskassen er pr 31.12.15 fullt oppresvert til K2013.

Pensjonskapitalen er beregnet med en grunnlagsrente på 3 % frem til 01.01.12, 2,5 % fra 01.01.2015 og 2 % deretter. Administrasjonsreserven utgjør 4 % av pensjonskapitalen.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan normalt utgjøre inntil 12 % av pensjonskapitalen, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2 % årlig rente.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering. Risikoutjevningfondet klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift.

Annet

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til pensjonskapital i forsikringsfondet.

Erstatningsytelser og forsikringstilfeller

Erstatningsytelser kostnadsføres med forfalte beløp. Ved dødsfall avsettes full pensjonskapital for nye barne- og ektefellepensjoner. Ved uførehendelser avsettes det etter karenperiodens utløp full pensjonskapital for å dekke uførepensjon og premiefritak for alderspensjon, ektefelle- og barnpensjoner. For uførehendelser som kan ha oppstått og hvor karenperioden ikke er avløpt, avsettes periodens opptjente risikopremie for uførepensjoner som IBNR (inntrufne, ikke rapporterte uføretilfeller).

Regnskapsmessig behandling av flytting

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får en oppsatt rettighet i pensjonskassen.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt og formueskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skattefordel beregnes ut fra skattbare midlertidige forskjeller utenfor fritaksmetoden i selskapsporteføljen. Midlertidige forskjeller i kundeporteføljen har ikke sannsynlig fremtidig utnyttelse da disse vil gå til forsikringstekniske avsetninger når disse blir realisert.

Formueskatt beregnes av skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4.

Skattesats for formuesskatt er 0,15 % for formue over TNOK 10.

Fra 2018 er det kommet nye skatteregler for pensjonsforetak som skiller den skattemessige behandling i selskaps- og kundeporteføljen. For 2018 er det beregnet overgang til nytt regelverk i tråd med presiseringer og retningslinjer fra skatteetaten.

NOTE 2 - AKSJER OG ANDELER**Aksjefond**

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
Egerton Capital Equity Fund NOK	1 474 721	179 385	232 814	53 429
KLP Aksje EM Ind I	27 467	50 000	49 756	-244
KLP Aksje Global Indeks II	70 411	138 765	153 876	15 111
KLP AksjeNorden Indeks	4 293	14 534	17 420	2 887
KLP AksjeNorge Indeks	11 747	24 506	29 020	4 514
Nordea Stabile Aksjer Global	95 843	238 524	232 722	-5 801
Storebrand Global Multifaktor	38 741	72 610	79 454	6 844
Sum aksjefond		718 323	795 063	76 740
<i>Andel selskapsportefølje</i>			<i>64 944</i>	
<i>Andel investeringsvalgportefølje</i>			<i>730 119</i>	

Andre fond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
AKO Fund Limited L/S class C3	41 618	106 580	145 097	38 517
AKO Global UCITS Class CF	124 798	125 000	165 717	40 717
Cheyne Europe	5 625 000	5 625	5 625	0
Lansdowne DM LS NR H2N Alt	773 384	77 338	70 587	-6 752
PA Viking Glob. Opp. L/S + PE	100 000	82 285	79 185	-3 100
PIMCO GCOF H2N Alt S2	47 239	50 000	53 849	3 849
PIMCO GCOF L/S S4 Alt	1 376	1 500	1 570	70
Securis I Fund, share class G	242 878	166 320	134 862	-31 458
Sum andre fond		614 649	656 492	41 843
<i>Andel selskapsportefølje</i>			<i>53 625</i>	
<i>Andel investeringsvalgportefølje</i>			<i>602 867</i>	

Eiendomsfond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
DNB Scand. Prop. HM AS	1 500	150	170	20
DNB Scand. Prop. HM IS	147 863	14 850	16 436	1 586
DNB Scandinavian Propfund 4 KS	1 849 813	180 700	231 552	50 852
Pareto Eiendomsfelleskap AS	390	399	477	78
Pareto Eiendomsfelleskap IS		37 264	47 264	10 000
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	33 095 688	37 300	42 149	4 849
Sum eiendomsfond		270 663	338 048	67 385
<i>Andel selskapsportefølje</i>			<i>27 613</i>	
<i>Andel investeringsvalgportefølje</i>			<i>310 435</i>	

Total andel aksjer og andeler

	1 789 604
Selskapsportefølje	146 183
Investeringsvalgportefølje	1 643 421

Aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris.

Porteføljene forvaltes/administreres av DNB Asset Management, Nordea Investment Management, Storebrand Asset Management, Gabler Investments og Pareto Alternative Investments.

Risikoprofilen i aksjeporteføljen:

Pensjonskassen har gjennom året har eksponering mot 1 aksjefond med eksponering mot det norske markedet, 6 aksjefond med eksponering mot det internasjonale markedet og 6 hedgefond.

Den samlede aksjeeksponeringen har variert mellom 31,3 % og 37,1 % året gjennom. Eksponeringen mot hedgefond har variert mellom 22,1 % og 23,3 %. Summen av aksjefond i norske og globale markeder utgjorde ved utgangen av 2018 31,8 % av totalporteføljen, andelen hedgefond utgjorde 22,8 % på samme tidspunkt. Hovedvekten av aksjeeksponeringen er mot det globale aksjemarkedet. Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert.

NOTE 3 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Obligasjoner

	Pålydende	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi	Påløpte renter
Statsobligasjoner	15 000	16 045	15 327	-718	260
Eiendoms- og boligkreditt	15 000	14 981	15 704	723	304
Bank og kredittforetak	126 000	127 416	126 674	-742	1 112
Kommune/fylkeskommune	49 000	49 534	49 076	-458	380
Andre utstedere	64 000	64 145	64 023	-122	463
Sum obligasjoner		272 122	270 804	-1 318	2 519
<i>Andel selskapsportefølje</i>			22 120		206
<i>Andel investeringsvalgportefølje</i>			248 684		2 313

Beholdningen er bokført og verdsatt til observert markedsverdi.

Rentepapirene består av norske obligasjoner. 96,3 % er notert og omsatt på norsk børs.

Gjennomsnittlig effektiv rente er 2,40 % beregnet utfra gjennomsnittlig beholdning og bokført renteinntekt på TNOK 7 224.

Obligasjons- og pengemarkedsfond

	Pålydende	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
AQR Global Aggregate Bond Fund	1 750 000	175 000	175 770	770
Nordea Global High Yield	43 771	41 323	35 737	-5 586
Nordea Global High Yield	74 649	70 925	60 947	-9 978
Nordea Likviditet Pensjon	36 739	37 264	37 076	-188
Templeton Global Bond Fund	11 930 281	117 221	126 938	9 718
Sum obligasjons- og pengemarkesfondfond		441 733	436 469	-5 264
<i>Andel selskapsportefølje</i>			35 653	
<i>Andel investeringsvalgportefølje</i>			400 816	

Total andel rentebærende verdipapirer

	709 792
Selskapsportefølje	57 979
Investeringsvalgportefølje	651 813

Porteføljene forvaltes/administreres av DNB Asset Management, Nordea Investment Management og Gabler Investments.

NOTE 4 - FINANSIELLE DERIVATER

Pensjonskassen hadde ved utgangen av 2017 derivatposisjoner i form av FX forwardkontrakter knyttet til forvaltningen i regi av Nordea Investment Management, med en negativ markedsverdi TNOK 553.

Posisjonene ble lukket i februar 2018, med et bokført tap tilsvarende tidligere oppgitt markedsverdi TNOK 553.

Det er ikke etablert nye derivatposisjoner i 2018.

NOTE 5 - UTLÅN OG FORDRINGER

Bankinnskudd	23 154
Sum utlån og fordringer	23 154
<i>Andel selskapsportefølje</i>	1 891
<i>Andel investeringsvalgportefølje</i>	21 263

Bundne midler på skattetrekkskontoen utgjorde TNOK 2 765 per 31.12.2018.

NOTE 6 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler	0	795 063	994 541	1 789 604
Rentebærende verdipapirer	15 587	694 205	0	709 792
Bank	0	23 154	0	23 154
Totalt	15 587	1 512 423	994 541	2 522 550

NOTE 7 - FINANSIELL RISIKO**Finansiell risiko**

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer, eiendom og hedgefond.

Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond.

Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko.

Gjeldende finansstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko ansees å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelens verdier.

Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Forholdet mellom markedsrisiko og bufferkapital følges løpende og uttrykkes gjennom måltallet "risikokapitalutnyttelse". Det er etablert et "trafikklys"-system som angir toleransegrenser i form

av grønt, gult og rødt lys med tilhørende tiltak. Pr. 31.12.18 er risikokapitalutnyttelsen på 63 %.

Risikokapitalutnyttelse <75% ansees som tilfredsstillende.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av 2018 investeringer i rentebærende papirer på ca. MNOK 778.

Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året. Markedsverdivektet durasjon er på 2,6 år. Porteføljeverdien vil falle med ca. MNOK 20,2 ved et parallelt skift i rentekurven på +1%.

Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være

innenfor "investment grade". En mindre andel av renteporteføljen er investert i global high yield.

Valutarisiko

Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Det er investert i en valutasikret NOK klasse.

Valutasikring av utenlandske aksjeplasseringer vurderes løpende.

Pensjonskassens netto tilgodehavende i norske kroner skal til enhver tid minst motsvare

70% av de forsikringstekniske avsetninger. Pensjonskassen er per i dag eksponert for valutarisiko på 9 % på sine utenlandske aksjeinvesteringer.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige

plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid.

Pensjonskassen har i tråd med gjeldende forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi.

NOTE 8 - FORDRINGER

	2018	2017
Premiefordringer	29	0
Fordringer på forvalter	419	374
Andre fordringer	680	1 011
Sum andre fordringer	1 128	1 385

NOTE 9 - FORPLIKTELSER

	2018	2017
Derivater	0	553
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	74	22
Skyldig offentlige avgifter	1 562	1 536
Gjeld til andre	2 482	7
Sum avsetning for forpliktelser	4 118	2 118

NOTE 10 - SOLVENSARGIN

	2018	2017
Innskutt kjernekapital	120 000	120 000
Opptjent egenkapital	84 938	144 583
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-17 741	-25 750
Ansvarlig kapital	187 197	238 833
50 % av risikoutjevningsfond	0	0
50 % av tilleggsavsetninger	6 497	34 876
Sum annen solvensmarginkapital	6 497	34 876
Solvensmarginkapital	193 694	273 709
Minstekrav til solvensmargin	88 667	91 951
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	218,5 %	297,7 %

NOTE 11 - KAPITALAVKASTNING**Kapitalavkastning på investeringsvalgporteføljen**

	2018	2017	2016	2015	2014
Verdijustert avkastning	-1,7 %	9,3 %	5,5 %	6,4 %	11,2 %
Bokført avkastning	-1,7 %	9,3 %	5,5 %	6,4 %	11,2 %

Kapitalavkastning på selskapsporteføljen

	2018	2017	2016	2015	2014
Verdijustert avkastning	-1,7 %	9,3 %	5,5 %	6,4 %	11,2 %
Bokført avkastning	-1,7 %	9,3 %	5,5 %	6,4 %	11,2 %

Da det er felles forvaltning vil avkastningen være lik for investeringsvalg- og selskapsportefølje.

NOTE 12 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Agder Energi Pensjonskasse er pensjonskasse for ansatte i Agder Energi - konsernet, med disse selskapene:

Agder Energi Vannkraft AS
Agder Kraftforvaltning AS
Agder Energi Varme AS
Finndøla Kraftverk I/S
LOS AS
Agder Energi AS
Agder Energi Nett AS
Arendals Vasdrags Brukseierforening
Otra Kraft DA
Otteraaens Brugseierforening
Entelios Trading AB – Filial Norge
Entelios AS

Pensjonskassen ble opprettet 1. januar 2003. Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til forsikringsavtalene.

Pensjonskassen har en offentlig tjenstepensjonsordning og vilkårene er i tråd med inngått avtaleverk mellom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner. I tillegg administrerer pensjonskassen fra og med 2011 to mindre pensjonsordninger etter lov om foretakspensjon. Pensjonsordningene i pensjonskassen er lukket for nye medlemmer.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med eget styre. 3 styremedlemmer er utnevnt av konsernstyret i Agder Energi, herav ett eksternt styremedlem, mens 2 representanter er valgt blant de aktive medlemmene.

Medlemmer (antall):	2018	2017
Premiebetalende medlemmer/aktive	298	405
Fripoliser/opsatte rettigheter	563	508
Pensjonister (antall):		
Sum pensjonister	695	692
<i>Alderspensjon</i>	<i>467</i>	<i>451</i>
<i>Uførepensjon</i>	<i>71</i>	<i>83</i>
<i>Etterlattepensjon</i>	<i>152</i>	<i>153</i>
<i>Barnepensjon</i>	<i>5</i>	<i>5</i>

NOTE 13 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25% økning i uførehyppheten vil med dagens bestand innebære en belastning på MNOK 1,4 på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15% i uførehyppheten vil være en økning i premiereserven på MNOK 5,4. Tilsvarende vil en permanent 10% reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på MNOK 41,6.

NOTE 14 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSE

	Pensjons- kapital	Tilleggs- avsetninger	Premiefond
1. Inngående balanse	1 554 200	69 752	739 918
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
2.1 Netto resultatførte avsetninger	137 584	-56 757	-27 034
2.2 Avkastningsresultat tilordnet kontrakter med garanterte ytelser			
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene			18 461
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	137 584	-56 757	-8 574
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
3.1 Overføringer mellom fond			
3.2 Overføring til/fra pensjonsforetaket			-119 626
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	-119 626
4. Utgående balanse	1 691 784	12 995	611 718

Pensjonskassen har kun 1 bransje: Ytelsesbaserte pensjonsordninger med investeringsvalg.

NOTE 15 - PREMIEFOND

	2018	2017	2016	2015	2014
Premiefond 01.01.	739 918	622 222	653 634	410 932	266 878
Innbetalt til premiefond	0	47 197	57 680	152 054	97 421
Belastet premie	-119 656	-90 840	-107 049	-100 167	-105 930
Fordring premie	29	0	0	0	0
Garantert rente	13 251	11 794	11 559	7 371	5 784
Overført til andre ordninger	0	0	0	0	0
Resultatdisponering	-21 825	149 546	6 398	183 444	146 779
Premiefond 31.12.	611 718	739 918	622 222	653 634	410 932

Premiefondet per 31.12.2018 utgjør 520 % av årets premie på TNOK 119 656.

Premiefond fordelt pr medlemsselskap:

Agder Energi Vannkraft AS	133 276	156 951	135 440	131 494	83 973
Agder Energi Vannkraft LOF	0	0	0	0	2 703
Agder Kraftforvaltning AS	21 950	27 257	23 676	23 058	10 479
Agder Energi Varme AS	4 654	5 336	6 306	6 135	4 017
Finndøla Kraftverk I/S	1 525	2 036	2 837	3 059	2 043
LOS AS	30 641	34 899	33 017	33 864	20 595
Entelios AS	2 160	3 835	0	0	0
Entelios Trading AB	0	0	0	0	0
Agder Energi AS	263 630	160 766	139 980	136 509	85 026
Agder Energi Nett AS	141 350	172 135	138 640	158 867	96 643
Arendals Vasdrags Brukseierforening	1 642	1 782	1 498	1 587	1 169
Otra Kraft DA	9 904	11 449	9 837	10 148	5 343
Otera AS	0	0	0	5 735	4 631
Otera Infra AS	0	162 334	130 009	142 070	93 533
Otteraaens brukseierforening	987	1 139	982	1 109	777
Sum premiefond 31.12.	611 718	739 918	622 222	653 634	410 932

NOTE 16 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

	2018	2017
Brutto forsikringsteknisk premie	105 731	77 387
Administrasjonspremie	6 039	5 849
Premie for rentegaranti	6 238	5 992
Premie for fortjenesteelement	1 648	1 612
Sum forfalt premie	119 656	90 840

NOTE 17 - GJENFORSIKRING

Det er inngått reassuranseavtale med Arch Re som dekker inntil MNOK 100.

Pensjonskassen bærer en egenandel på TNOK 9 000.

Avtalen har en årskostnad i 2018 på TNOK 100.

Det har ikke skjedd hendelser som kan defineres som unormale eller som har medført ekstraordinære økonomiske avsetninger.

NOTE 18 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

	2018	2017
Alderspensjoner	51 866	48 063
Uførepensjoner	5 115	5 562
Ektefellepensjoner	10 368	10 230
Barnepensjoner	448	402
Samordning	-145	-561
Sum pensjoner	67 653	63 696

NOTE 19 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2018	2017
Forvaltningskostnader selskapsportefølje	238	232
Rentekostnad ansvarlig lån	0	0
Sum kostnader selskapsportefølje	238	233
Administrasjonshonorar	4 958	4 746
Honorar lovpålagt revisjon inkl.mva	194	230
Styrehonorar	120	120
Forvaltningskostnader investeringsvalgportefølje	2 170	2 062
Kontingent, inkl. finanstillingsavgift	142	155
Andre administrative kostnader	460	367
Sum kostnader investeringsvalgportefølje	8 044	7 680

NOTE 20 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSDDELING

	2018	2017
Risikoresultat		
Risikoresultat før reassuranse	6 949	-1 156
Reassuranse premie	-100	-100
Reassuranserresultat	-100	-100
Netto risikoresultat etter reassuranse	6 849	-1 256
Endring i erstatningsreserve	0	905
Annet (frigjort ved UP reform og levealdersjustering)	11 612	0
Risikoresultat	18 461	-352
Renteresultat		
Netto finansinntekter til investeringsvalgporteføljen	-40 285	203 822
Garanterte renter reserve	-43 506	-42 482
Garanterte renter premiefond	-13 251	-11 794
Renteresultat	-97 043	149 546
Kostnadsresultat		
Dekn.bidrag fra premie og reserve	8 779	8 429
Resultat driftskostnader inkl forvaltningskostnader	-8 044	-8 926
Administrasjonsresultat	735	-497
Samlet resultat	-77 848	148 697
Premie for renterisiko	6 238	5 992
Fortjenestemargin for forsikringsrisiko	1 648	1 612
Avsetning til redusert grunnlagsrente	-77 300	0
<i>Teknisk resultat før disponering</i>	<i>-147 262</i>	<i>156 302</i>
Til/fra tilleggsavsetninger	56 757	0
Netto resultat	-90 505	156 302
Disponering av tekniske resultater		
til premiefond	21 825	-149 546
Resultat etter disponering	-68 680	6 756
Teknisk resultat fra regnskap	-68 680	6 756
Ikke-teknisk resultat	-4 660	22 738
Skattekostnader	13 694	-14 464
Total resultat	-59 646	15 030
Overført til/fra egenkapital	59 646	-15 030

NOTE 21 - SKATT

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

	2018	2017
Resultat før skattekostnader	-73 340	29 494
+/- Permanente forskjeller	-1 152	-13 086
+/- Endring i midlertidige forskjeller	20 115	48 213
Benyttet fremførbart underskudd	0	-64 621
= Grunnlag for årets skattekostnad	-54 377	0
Forskjeller som inngår i grunnlag utsatt skatt/skattefordel	56 566	233 585
Fremførbart underskudd	-54 377	-171 244
= Grunnlag for årets utsatt skatt	2 189	62 341
Beregnet utsatt skatt	482	14 338
Grunnlag formueskatt	43 484	64 515
Årets avsatte betalbare skatt	66	0
Endring utsatt skatt	-13 857	14 338
Avvik/endring i skatt fra tidligere år	97	125
Årets skattekostnad	-13 694	14 464

Overgangsregel

I forbindelse med overgang til nye skatteregler fra 2018 er det beregnet effekt av overgang fra gammelt til nytt skatteregime. B med utgangspunkt i presisering fra skatteetaten der oppgitt verdiendring i året inneholder effekter som følge av kursendring sar på kostpris som følge av kjøp og salg.

Skattemessig verdi 31.12.2018	2 292 921
Skattemessig verdi 31.12.2017	-1 964 593
Årets verdiendring	-96 145
Sum	232 183
Fremførbart underskudd 31.12.2017	168 624
Fremførbart underskudd 01.01.2018	0
Saldo til gevinst og tapskonto 01.01.2018	63 559

NOTE 22 - ANSATTE, YTELSER OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Det var i 2018 ingen ansatte i pensjonskassen.

Det er utbetalt styrehonorar med til sammen TNOK 120 i 2018.

Oddvar Berli	40
Øyvind Østensen	40
Ann Lisbeth Reisænen	40
Sum styrehonorar	120

Administrasjonshonorar til Gabler Pensjonstjenester AS inkluderer arbeid utført av daglig leder i pensjonskassen. Daglig leder mottar ikke godtgjørelse direkte fra pensjonskassen. Ingen medlemmer i styret eller andre har avtale om bonus, lån, overskuddsfordeling, opsjoner eller andre fordeler fra pensjonskassen.

NOTE 23 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTNER

Pensjonskassen har ikke mottatt premieinnbetaling fra sine medlemsselskap i 2018. All premie er dekket fra premiefond.

Til styret i Agder Energi Pensjonskasse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Agder Energi Pensjonskasses årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2018, resultat og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kristiansand, 11. mars 2019
PricewaterhouseCoopers AS

Reidar Henriksen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

E-SIGNING VALIDATED

This document has been signed as stated below

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
Henriksen, Reidar	9578-5992-4-3009836	11.03.2019 17:39:53 UTC Validated	BankID Mobile NO 2.16.578.1.16.1.12.2.1

SIGN TEXT AND DOCUMENTID

Jeg signerer det presenterte PDF-dokumentet

eec01b1f1562b3f14f9a229e6eb1a38ee53dcfae35ca00e3b5e3d54119808902

DOCUMENT REFERENCE: 9629cadd-4803-437d-adbe-7991946f6e0d

secured by **nets**

DOCUMENT REFERENCE: 9629cadd-4803-437d-adbe-7991946f6e0d